



## פרשת אָמֵר — השבת והמועדים

נאמר בפרשה בראש פרשת המועדים: "מוֹעֲדֵי ה', אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי: שְׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת שְׁבֶתוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ" (כג ב-ג). ההבנה הפשוטה היא שפסוקים אלו מדברים על ששת ימי החול ועל יום השבת, ורק בפסוק הבא (ד') עוברת התורה למועדים החלים בתאריכים הקבועים בלוח השנה היהודי: "אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם", ואז מפרטת התורה את חג הפסח, חג המצות, שבועות, ראש השנה וכו'.

יש הבדל גדול בין השבת לבין המועדים. זמן השבת קבוע וקיים מבריאת העולם ואין מי שיכול לשנות את הקביעות שהשבת מגיעה אחרי כל שישה ימים. לעומת זאת, זמנם של החגים מסור לקביעת בית הדין שמקדש חודשים. לאור הבדל זה, מסבירים רבותינו במסכת פסחים (ק"ז:) את ההבדל בנוסח תפילת העמידה והקידוש בזמנים אלה: בתפילת השבת אומרים "ברוך אתה ה', מקדש השבת" – הקב"ה הוא שמקדש את השבת, ולא עם ישראל; ובמועדים אומרים בתפילה "מקדש ישראל והזמנים" – הקב"ה מקדש את ישראל וישראל מקדשים את הזמנים.

במסכת ראש השנה (כד:) מסופר שלבית הדין ביבנה הגיעו עדים להעיד על קידוש החודש. לרבי יהושע היה נראה שהעדים הם עדי שקר, ואילו רבן גמליאל שהיה נשיא הסנהדרין קיבל את עדותם וקידש את החודש. כשרבן גמליאל ראה שרבי יהושע חולק עליו והוא סובר שראש חודש צריך לחול יום אחד מאוחר יותר, הוא גזר על רבי יהושע שיבוא אליו ליבנה ביום הכיפורים כשהוא "מחלל" את קדושת יום כיפור שצריך לחול לפי חשבוננו.

מספרת הגמרא שרבי עקיבא פגש את רבי יהושע וראה אותו כשהוא מצטער על הגזרה שגזר עליו רבן גמליאל.

הרגיע אותו רבי עקיבא: "בפרשת המועדים נאמרה המילה 'אוֹתָם' שלוש פעמים: 'מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם' (כג ב), 'מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם' (כג ד), ו'אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ' (כג לז). בכל שלוש הפעמים כתובה המילה 'אוֹתָם' בכתיב חסר, בלי האות ו', ואפשר לקרוא את המילה בניקוד אחר: 'תִּקְרְאוּ אוֹתָם'. ומה ניתן ללמוד מכך?"

וכך המשיך רבי עקיבא ודרש: "אוֹתָם – אפילו שוגגים, אוֹתָם – אפילו מזידים, אוֹתָם – אפילו טועים". רבי עקיבא חידש שכוונת התורה היא שהחודשים והמועדים ייקבעו על פי בית הדין גם אם הם טועים בתהליך קבלת ההחלטה מתי לקדש את החודש.

כששמע רבי יהושע את דברי רבי עקיבא, אמר לו: "עקיבא, נחמתני! נחמתני!"

ארץ ישראל    אמונה    טהרת המשפחה    בית המקדש    פרשת שבוע    תנין

**לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל**  
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים  
 מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

בעקבות זאת קיבל עליו רבי יהושע את קביעתו של רבן גמליאל נשיא בית הדין הגדול, וביום כיפור שהיה צריך לחול לפי חשבוננו שלו, הוא הגיע ליבנה מקום מושבו של רבן גמליאל, כשבידו מקלו ומעותיו. כשראה אותו רבן גמליאל, נשקו על ראשו ואמר לו: "בוא בשלום, רבי ותלמידי! רבי – בחוכמה, ותלמידי – שקיבלת את דברי".

שואל רש"י (בעקבות ה"ספרא" כאן): "מה עניין שבת אצל מועדות?" מדוע בתחילת פרשת המועדים כותבת התורה על ה"שבת" הבאה לאחר שבמשך "ששית ימים תעשה מלאכה?" ר' מנחם בקר מביא בספר "פרפראות לתורה" רמז נאה: כנגד ששת ימי החול, קבעה התורה שישה חגים בשנה: שני חגים ארוכים, בני שבעה ימים: פסח וסוכות; וארבעה חגים חד-יומיים: שבועות, שמיני עצרת, ראש השנה ויום כיפור. אם נסכם את מספר ימי המועדים מהתורה במעגל השנה נקבל שמונה עשר – כמנן ח"י (1+1+1+7). יש בכך רמז שששת החגים נותנים לאדם חיות וכוח לעבוד בששת ימי החול.

הסבר אחר מובא בשם הגאון רבי אליהו מווילנא בספר "דברי אליהו": לאחר הכותרת הראשונה למועדים "מועדי ה', אשר תקראו אתם מקראי קדש, אלה הם מועדי" כותבת התורה שהמועדים שיפורטו לקמן נחלקים לשני סוגים: "ששית ימים תעשה מלאכה", שישה ימים טובים שבהם מותר לעשות מלאכת אוכל-נפש (ראשון ואחרון של פסח, שבועות, ראש השנה, ראשון של סוכות ושמיני עצרת), אבל "יביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו" – היינו יום הכיפורים, "שבת שבתון", שכל מלאכה אסורה בו, כמו ביום השבת.